

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Elišky Cihlářové a soudců Jaroslava Hubáčka a JUDr. Karla Šimky v právní věci žalobkyně: **Ing. A. M.**, zastoupená JUDr. Jitkou Šindelkovou, advokátkou se sídlem Spálená 87/11, Praha 1, proti žalovanému: **Odvolací finanční ředitelství**, se sídlem Masarykova 31, Brno, v řízení o kasační stížnosti žalobkyně proti rozsudku Městského soudu v Praze ze dne 22. 5. 2012, č. j. 11 Af 11/2012 - 75,

t a k t o :

- I. Kasační stížnost **se zamítá**.
- II. Žádný z účastníků **nemá** právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

Městský soud v Praze rozsudkem ze dne 22. 5. 2012, č. j. 11 Af 11/2012 - 75, zamítl žalobu podanou žalobkyní (dále jen „stěžovatelka“) proti rozhodnutí Finančního ředitelství v Praze (dále jen „finanční ředitelství“) ze dne 28. 7. 2008, č. j. 3968/08-1400-201897, jímž bylo zamítnuto odvolání stěžovatelky proti platebnímu výměru Finančního úřadu v Brandýse nad Labem dne 30. 11. 2007, č. j. 1123/08/057960/1212, kterým byla stěžovatelce vyměřena daň z převodu nemovitostí ve výši 149.070 Kč. V odůvodnění rozsudku městský soud uvedl, že předmětem sporu je posouzení právní otázky, zda stěžovatelka, která v řízení o zrušení a vypořádání podílového spoluvlastnictví k nemovitostem uzavřela s druhým spoluvlastníkem smír schválený soudem podle ust. § 99 o. s. ř., je poplatníkem daně z převodu nemovitostí, když jí z titulu vypořádání byla přiznána úhrada ve výši 4.969.000 Kč. Podle názoru městského soudu ust. § 8 odst. 1 písm. b) zákona č. 357/1992 Sb., ve znění účinném do 31. 12. 2008 (dále jen „zákon o trojdani“), obsahuje taxativní výčet případů, kdy není poplatníkem daně z převodu převodce, ale nabyvatel. Jde o ty případy, kdy stát daňovou povinnost přesouvá na nabyvatele z toho důvodu, že má zájem na vybrání majetkové daně a v těchto vyjmenovaných případech by převodce nebyl

schopen daň uhradit, protože výtěžek převodu vlastnictví případně jiné osobě než původnímu vlastníku nemovitostí. Tento taxativní výčet nelze rozšířit a v žádném případě jej nelze použít na situaci stěžovatelky, která na základě soudem schváleného smíru obdržela finanční náhradu. Usnesení soudu o schválení smíru vydané podle ust. § 99 o. s. ř. má sice účinky pravomocného rozhodnutí, ale ve smírčím řízení (které nelze zaměňovat s řízením nalézacím) se soud omezuje pouze na zjištění souhlasného stanoviska účastníků upravit jejich dosud vzájemně sporné poměry. Rozdílnými účinky rozsudku a usnesení, kterým soud schválil smír se Nejvyšší správní soud zabýval v rozsudku ze dne 26. 2. 2009, č. j. 7 Afs 69/2007 – 85. Podle tohoto rozsudku např. usnesení soudu o schválení smíru, jehož obsahem je schválení smíru uzavřeného účastníky, nelze považovat za rozhodnutí ve smyslu ust. § 28 zákona č. 337/1992 Sb., ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o správě daní a poplatků“), kterým by byl správce daně vázán. Za takové rozhodnutí by bylo možno považovat pouze pravomocný rozsudek. V daném případě došlo v důsledku schválení smíru k převodu vlastnictví k nemovitosti. Na základě schváleného úkonu převedla stěžovatelka spoluvlastnický na A. Š. a za to obdržela odpovídající částku na vyrovnání podílu. Podle názoru městského soudu není rozhodující, zda k převodu spoluvlastnického podílu došlo na základě dohody účastníků nebo soudem schváleného smíru, neboť v obou případech se tak stalo na základě projevu svobodné vůle účastníků. V tom vidí městský soud zásadní rozdíl mezi účinky rozsudku a usnesení, kterým se schvaluje smír uzavřený účastníky občanskoprávního řízení. Ke zrušení a vypořádání podílového spoluvlastnictví tedy došlo soudem schváleným smírem a poplatníkem daně z převodu nemovitostí podle ust. § 8 odst. 1 písm. a) zákona o trojdani je osoba, která obdržela náhradu za převod spoluvlastnického podílu, tedy stěžovatelka. Poukázala-li stěžovatelka na rozpor Pokynů k vyplnění přiznání k dani z převodu nemovitostí vydaných Ministerstvem financí (dále jen „pokyny“) s obsahem ust. § 8 odst. 1 odst. b) zákona o trojdani, městský soud žádný rozpor neshledal. Podle pokynů platných od 1. 1. 2004 jsou přiznání k dani z převodu nemovitostí jsou povinni podat ti, na něž přechází vlastnictví k nemovitostem při zrušení a vypořádání podílového spoluvlastnictví soudem. V daném případě ale ke zrušení a vypořádání podílového spoluvlastnictví nedošlo v důsledku rozhodnutí soudu, ale na základě projevu vůle účastníků, kteří požádali soud o schválení smíru. Skutečností je, že v pokynech nejsou rozlišeny povinnosti poplatníků s ohledem na to, zda došlo k převodu na základě soudem schváleného smíru či k přechodu vlastnictví na základě rozsudku soudu o zrušení a vypořádání podílového spoluvlastnictví, a v důsledku toho může dojít k nejasnostem. Rozhodující však je, jakým způsobem problematiku upravuje zákon, který je na rozdíl od pokynů obecně závazným právním předpisem. Z vymezení poplatníka daně z převodu nemovitostí tak, jak je uveden v ust. § 8 odst. 1 písm. a) zákona o trojdani vyplývá, že daň je vždy v první řadě povinen zaplatit převodce (prodávající) s tím, že nabyvatel je ručitel. Z tohoto vymezení plátce daně sice nevyplývá, na základě jaké právní skutečnosti došlo ke změně vlastnictví nemovitosti, ale je zde uvedeno, že došlo k převodu nemovitosti. V citovaném ustanovení je tak výslovně uveden jako poplatník daně z převodu nemovitostí převodce, což je širší pojem než kupující, a převodem je změna v osobě vlastníka, který převádí část nebo celý spoluvlastnický podíl na jiného za úplatu. Finanční ředitelství tedy správně dovozuje, že pojem převodce zahrnuje toho, jehož vlastnictví přešlo na základě smluvního vztahu, tedy i pokud byla dohoda účastníků schválena soudem. Nejvyšší správní soud ve zrušujícím rozsudku městskému soudu vytkl, že opomenul stanovisko stěžovatelky z 19. 1. 2009. V době rozhodování městského soudu ale toto stanovisko nebylo z nyní již nezjistitelných

pokračování

důvodů součástí soudního spisu, ačkoli stěžovatelkou ke kasační stížnosti předložené vyhotovení obsahuje razítko soudu. Jak bylo zjištěno, není vedeno ani v evidenci obsahu soudního spisu a doručených písemností, kterou zpracovává soudní kancelář. Skutečnosti uvedené v tomto stanovisku ale nemohly mít vliv na rozhodnutí městského soudu, neboť v něm stěžovatelka neuvedla žádné nové skutečnosti. Pouze rozebírá námitky uvedené již v žalobě, případně se těmito skutečnostmi zabývala v podání ze dne 2. 9. 2010, a dále měla možnost se ke všem svým tvrzením vyjádřit u ústního jednání, což také učinila. Stěžovatelka ve stanovisku rozebírá pojmy „převod“ a „přechod“ vlastnictví z hlediska právní teorie a odkazuje na námitky uvedené v žalobě.

Proti tomuto rozsudku podala stěžovatelka v zákonné lhůtě kasační stížnost z důvodů uvedených v ust. § 104 odst. 3 písm. a) a § 103 odst. 1 písm. a) a b) s. ř. s., tedy z důvodu, že se městský soud neřídil závaznými právními názory vyslovenými Nejvyšším správním soudem v předchozím zrušujícím rozsudku, dále z důvodu nezákonnosti spočívající v nesprávném právním posouzení právní otázky a z důvodu vady řízení spočívající v tom, že skutková podstata, z níž správní orgán vycházel, nemá oporu ve spisech nebo je s nimi v rozporu. Stěžovatelka namítala, že v písemných podáních v průběhu tohoto sporu opětovně prokazovala, že nebyl respektován závazný a naprosto správný výklad ust. § 8 odst. 1 zákona o trojdani zveřejněný ministerstvem financí v pokynech. Závaznost těchto pokynů je nepochybná, protože bez jejich použití by nebylo možno přiznání k dani z převodu nemovitostí podat a ministerstvo financí je nepochybně oprávněno tyto vydávat a za jejich soulad se zákonem odpovídá. Že výklad ust. § 8 odst. 1 zákona o trojdani zveřejněný ministerstvem financí v pokynech je v souladu se zákonem o trojdani, dokládala stěžovatelka tak, že pokud v citovaném ustanovení je uvedeno pod písm. a), že poplatníkem daně z převodu nemovitostí je převodce (prodávající), pak tento pojem přesně stanoví, že se jedná jen o úplatný smluvní převod. Pokud by zákonodárce měl v úmyslu pod písm. a) zahrnout přechod vlastnictví, pak by upřesňující údaj „prodávající“ neuváděl. Pokud by označení „převodce“ zahrnovalo i přechody vlastnictví, tak nikde není stanoveno, že nabyvatel, který získal vlastnictví rozhodnutím soudu nebo jiným rozhodnutím, by byl ručitelem za nezaplacenou daň z převodu nemovitostí. Naopak podle správného výkladu zákona ministerstvem financí v pokynech by byl podle ust. § 8 odst. 1 písm. b) zákona o trojdani poplatníkem daně nabyvatel. Když měl zákonodárce pod ust. § 8 odst. písm. a) citovaného zákona na mysli jen smluvní převod vlastnického práva převodce (prodávající), pak pod písm. b) citovaného ustanovení musí být zahrnuty všechny přechody vlastnického práva, to je rozhodnutí soudů či jiná rozhodnutí. Seznam případů uvedených v ust. § 8 odst. 1 písm. b) zákona o trojdani tedy nemůže být vyčerpávající. Zákonodárce jmenovitě neuvádí, že nabyvatel je poplatníkem daně jen v případech konkrétně uvedených pod písm. b) citovaného ustanovení. Pokud by tomu tak bylo, byl by zákon o trojdani v rozporu s ust. § 132 odst. 1 o. z. Definice převodu a přechodu vlastnického práva stěžovatelka doložila ve svém stanovisku ze dne 19. 1. 2009, na které v plném rozsahu odkázala.

Městský soud správně uvedl, že při přezkoumání vycházel ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době vydání napadeného správního rozhodnutí. Ovšem toto své tvrzení bezprostředně porušil, když ust. § 8 odst. 1 písm. b) a písm. c) zákona o trojdani citoval v současně platném znění, což je nutno posoudit jako vadu řízení spočívající v tom, že skutková podstata nemá oporu ve spisech a je s nimi v rozporu.

S ohledem na ust. 8 odst. 1 zákona o trojdani ve znění k 1. 1. 2007 je zcela chybné zjištění městského soudu, že „Ze znění ustanovení § 8 odst. 1 písm. b) je zcela evidentně patrné, že zákon neuvažuje o další situaci, na kterou by se toto ustanovení vztahovalo. Žalovaný tedy správně dovodil, že ustanovení § 8 odst. 1 písm. b) zákona se na žalobkyni nevztahuje.“ Zákon o trojdani byl totiž v ust. § 8 odst. 1 písm. b) opětovně měněn a doplňován, z čehož lze dovodit, že v něm jsou uvedeny pouze nejčastější případy, tedy že se nejedná o taxativní výčet. Městský soud nadále konstatuje, že citované ustanovení obsahuje taxativní výčet případů, kdy je poplatníkem daně nabyvatel a zcela opomenul, že stěžovatelka se k tomuto jeho názoru uvedenému již v jeho předchozím rozsudku podrobně vyjádřila ve své původní kasační stížnosti. Tvzení městského soudu, že se jedná o případy, kdy stát daňovou povinnost přesouvá na nabyvatele z důvodu zájmu na vybrání daně, nemá žádný podklad v zákoně. Navíc např. vyvlastnění uvedené v ust. § 8 odst. 1 písm. b) zákona je možné provést jen ve veřejném zájmu na základě zákona a za náhradu, kdy převodce získá finanční náhradu, a přesto je poplatníkem daně nabyvatel. I zrušení a vypořádání podílového spoluvlastnictví soudem v případě, že spoluvlastnický podíl je přikázán ostatním spoluvlastníkům, je nuceným odejmutím vlastnického práva, tedy druhem vyvlastnění (nález Ústavního soudu ze dne 15. 12. 1994 sp. zn. III. ÚS 102/94). Opětovně je v odůvodnění rozsudku uváděna náhrada, kterou stěžovatelka obdržela. Tento princip, že obdržel-li někdo finanční náhradu, ze které je schopen daň uhradit, stává se tímto automaticky poplatníkem daně, nelze ze žádných zákonných ustanovení dovodit, a to právem, protože by tím bylo porušeno ústavně zaručené právo stěžovatelky na spravedlivý proces a rovná práva před soudem. Jen proto, že rozhodnutím soudu byla stěžovatelka zbavena práva vlastnit ideální polovinu v restituci vráceného rodinného objektu, když nebyla schopna druhého spoluvlastníka vyplatit a byla nucena přijmout finanční náhradu za svůj podíl, by navíc měla být postižena (v rozporu s výkladem zákona v pokynech) tím, že by měla uhradit daň z převodu nemovitostí. Stěžovatelka vyjádřila své přesvědčení, že výklad ust. § 8 odst. 1 písm. b) zákona o trojdani zveřejněný v pokynech je v souladu se zákonem, je legální a správný, a že městský soud předmětné ustanovení nesprávně vyložil. V postupu městského soudu tak spatřuje nezákonnost spočívající v nesprávném posouzení právní otázky soudem v předcházejícím řízení.

K úkolu uloženému městskému soudu, aby uvedl do kontextu s posuzovanou věcí právní názor vyslovený v předchozím zrušujícím rozsudku Nejvyššího správního soudu, protože není zřejmé, jakou relevanci má tento právní názor pro v dané věci sporný výklad ust. § 8 odst. 1 zákona o trojdani, městský soud doslova převzal celé své vyjádření ze svého zrušeného rozsudku. I v tomto případě nepřihlédl k námitkám stěžovatelky, které vyslovila ve své předchozí kasační stížnosti v bodě III.

Dále stěžovatelka namítala, že městský soud vychází z chybného předpokladu, že usnesení soudu o schválení smíru účastníků nelze považovat za rozhodnutí soudu. Soudní smír podle ust. § 99 o. s. ř. je rozhodnutím soudu, což je již přímo stanoveno v odst. 2 („Soud rozhodne o tom, zda smír schválí...“) a v odst. 3 („Schválený smír má účinky pravomocného rozsudku...“). Stěžovatelka v této souvislosti rovněž poukázala na ust. § 152, § 167 a § 172 o. s. ř. Usnesení soudu o schválení smíru se, stejně jako rozsudek, zapisují do katastru nemovitosti pouze záznamem, na rozdíl od dohody, která se zapisuje vkladem. Přesto městský soud v naprostém rozporu se zněním zákona o trojdani uvádí, že došlo k převodu vlastnictví a že není rozhodující, zda k převodu podílu došlo na základě

pokračování

dohody účastníků nebo soudem schváleného smíru, neboť v obou případech došlo k převodu na základě projevu svobodné vůle účastníků. Městský soud však mimo jiné zcela opomíjí, že zákonodárce v ust. § 21 odst. 4 písm. d) zákona o trojdani uvedl označení „přechod vlastnictví k nemovitosti při zrušení a vypořádání podílového spoluvlastnictví soudem“ a za rozhodnutí soudu je nutno označit soudní smír. Navíc účastníci o uzavření soudního smíru nepožádali, ale navrhl ho soud v souladu s ust. § 99 odst. 1 o. s. ř. Městský soud se tak dopustil jiné libovůle při výkladu zákona zakázané v čl. 2 odst. 2 Listiny základních práv a svobod. Podle názoru stěžovatelky tak došlo k nezákonnosti spočívající v nesprávném posouzení právní otázky soudem v předcházejícím řízení. Stěžovatelka nikdy nepoukazovala na rozpor pokynů s ust. § 8 odst. 1 písm. b) zákona o trojdani, ale naopak prokazovala, že výklad zákona o trojdani uvedený v pokynech je správný a v souladu se zákonem, a proto je zjištění městského soudu zcela nesprávné a chybné.

Za zcela v rozporu se zákonem pak stěžovatelka považuje další zjištění městského soudu, že v daném případě ke zrušení a vypořádání podílového spoluvlastnictví nedošlo v důsledku rozhodnutí soudu, ale na základě svobodného projevu vůle účastníků, kteří požádali soud o schválení smíru. Městský soud převzal téměř doslova námitky a argumenty finančního ředitelství, aniž zkoumal, zda jsou v souladu s ustanoveními o. s. ř., a i když neshledal rozpor mezi zákonným ustanovením a pokyny, rozhodl, že pokyny nejsou obecně závazným předpisem.

Podle názoru stěžovatelky se městský soud rovněž neřídil závazným úkolem stanoveným mu Nejvyšším správním soudem, a to vypořádat se s rozporem závěrů finančních orgánů s pokyny. V uvedeném postupu spatřuje stěžovatelka nezákonnost spočívající v nesprávném posouzení právní otázky soudem v předcházejícím řízení. Na rozdíl od městského soudu se stěžovatelka domnívá, že z ust. § 8 odst. 1 písm. a) zákona o trojdani vyplývá, že označením převodce s upřesněním v závorce prodávající vyplývá právní skutečnost, na základě které došlo ke změně vlastnictví, a to že zákonodárce měl na mysli smluvní převod vlastnictví, a pojem převodce je tím upřesněn. Ovšem zcela chybně, v rozporu se zákonem, je uvedeno, že pojem převodce zahrnuje nejen toho, jehož vlastnictví přešlo na základě smluvního vztahu, ale i případ, kdy byla dohoda účastníků schválena soudem formou soudního smíru. Usnesení soudu o schválení smíru je rozhodnutím soudu a ne dohodou účastníků schválenou soudem, a proto toto zjištění městského soudu považuje stěžovatelka za zcela nezákonné.

K závaznému úkolu, že městský soud při svém rozhodování nevzal v úvahu stanovisko ze dne 19. 1. 2009, stěžovatelka uvedla, že uvádí-li pouze, že skutečnosti uvedené v tomto stanovisku nemohly mít vliv na rozhodnutí soudu, pak je to jen důkazem, že nerozhodoval objektivně a v souladu se zákony, což mu stěžovatelka nyní vytýká. V úvodu tohoto stanoviska je uvedena správná definice: Usnesením o schválení smíru byla dohoda účastníků postavena na roveň autoritativnímu soudnímu rozhodnutí. Definice zákonných termínů převod a přechod je na základě shora uvedeného významná pro potvrzení, že na základě usnesení o schválení smíru dochází k přechodu vlastnického práva a ne k jeho převodu. V tomto stanovisku se stěžovatelka zabývala i okolnostmi, za kterých vůbec došlo k tomuto sporu, které již podrobně rozvedla a odůvodnila pod body II. až IV. žaloby, v podání ze dne 2. 9. 2010 a pod bodem I. v předchozí kasační stížnosti a na všechna tato svá podání odkázala. Z uvedených důvodů považuje své stanovisko za

velmi významné, stejně tak jako všechna svá ostatní podání v této věci, protože pokud by se jimi městský soud zabýval a celou věc objektivně posoudil, byl by reálný předpoklad, že by rozhodl jinak. Proto je stěžovatelka přesvědčena, že se s uvedeným závazným úkolem stanoveným mu Nejvyšším správním soudem nevypořádal.

Městský soud nesplnil ani poslední závazný úkol stanovený Nejvyšším správním soudem, a to, že o náhradě nákladů řízení o kasační stížnosti rozhodne městský soud v novém rozhodnutí, když ačkoliv stěžovatelka byla v řízení o předchozí kasační stížnosti úspěšná, je v napadeném rozsudku výrok, že žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení. Městský soud nesprávně a v rozporu se zákonem posoudil všechny důkazy, které stěžovatelka uvedla ve všech svých písemných podáních, která znovu na důkaz připojila ke kasační stížnosti, neboť opřel rozhodovací důvody o skutečnosti zjištěné v rozporu se zákonem. Nepostupoval ani v souladu s nálezem Ústavního soudu sp. zn. IV. ÚS 666/02 a s další související judikaturou, podle které na poli veřejného práva mohou státní orgány činit pouze to, co jim zákon výslovně umožňuje a jsou tedy povinny ve smyslu čl. 4 odst. 4 Listiny základních práv a svobod podstatu a smysl základních práv a svobod, tedy v případě pochybností postupovat mírněji (*in dubio mitius*). Ze všech uvedených důvodů stěžovatelka navrhla, aby Nejvyšší správní soud zrušil napadený rozsudek městského soudu a věc vrátil tomuto soudu k dalšímu řízení.

Finanční ředitelství ve vyjádření ke kasační stížnosti uvedlo, že stěžovatelka vychází z nesprávného právního názoru, že pokyny jsou závazným výkladem ust. § 8 odst. 1 zákona o trojdani. Přitom se jedná o pouhý návod k vyplnění daňového přiznání a nikoliv závazný způsob výkladu ustanovení citovaného zákona. Pro aplikaci citovaného zákona jsou bez jakéhokoliv významu. Ust. § 8 odst. 1 písm. b) zákona o trojdani obsahuje taxativní výčet případů, kdy je poplatníkem daně z převodu nemovitosti nabyvatel. Zrušení a vypořádání podílového spoluvlastnictví v tomto výčtu není obsaženo. Stěžovatelka v soudním řízení uzavřela s protistranou smír, který soud usnesením schválil. Obě strany se tak na vypořádání spoluvlastnictví dohodly. Stěžovatelka při uzavření smíru projevila vůli převést svůj spoluvlastnický podíl za úplatu na druhého spoluvlastníka a dostala finanční náhradu. Je nerozhodné, zda tato vůle byla vyjádřena v kupní smlouvě, uzavřeném a schváleném smíru či zda vůli jednoho ze spoluvlastníků nahradil rozsudkem soud. Tyto formy převodu jsou si podle finančního ředitelství postaveny na roveň. Forma převodu vlastnictví nemůže mít za následek změnu v osobě poplatníka daně. Vždy je jím převodce. Proto finanční ředitelství navrhlo, aby kasační stížnost byla zamítnuta.

Nejvyšší správní soud přezkoumal napadený rozsudek v souladu s ust. § 109 odst. 3 a 4 s. ř. s., vázán rozsahem a důvody, které stěžovatelka uplatnila v podané kasační stížnosti, a přitom sám neshledal vady uvedené v odstavci 4, k nimž by musel přihlédnout z úřední povinnosti.

V kasační stížnosti stěžovatelka zformulovala tři základní stížní body, k nimž uvedla poměrně rozsáhlou argumentaci, která je v zásadě konzistentní od počátku správního řízení.

V prvním stížním bodu vytýkala městskému soudu, že se neřídil závaznými právními názory vyslovenými Nejvyšším správním soudem ve zrušujícím rozsudku ze dne

pokračování

23. 12. 2011, č. j. 7 Afs 32/2011 - 63. První námitka vyjádřená v tomto stížního bodu se týkala toho, jak se městský soud vypořádal s rozporem mezi závěry, k nimž dospěly finanční orgány a obsahem pokynů ve vztahu k ust. § 8 zákona o trojdani. Tuto neshledal Nejvyšší správní soud důvodnou, protože městský soud se zabýval tímto rozporem, a to na str. 6 v odst. 3 napadeného rozsudku. Respektoval tedy pokyn Nejvyššího správního soudu. Je sice třeba konstatovat, že se s namítaným rozporem vypořádal ne zcela v intencích stěžovatelčiny žalobní námitky, protože stěžovatelka tvrdila, že existuje rozpor mezi obsahem pokynů a výkladem ust. § 8 zákona o trojdani prezentovaným finančními orgány a nikoliv rozpor mezi obsahem pokynů a zněním citovaného ustanovení. Jedná se však o vadu, která neměla vliv na zákonnost napadeného rozsudku, protože závěru městského soudu, že pokyny nejsou obecně závazným právním předpisem a že rozhodující je, jakým způsobem danou problematiku upravuje zákon, nelze nic vytknout.

Další námitka se týkala toho, že městský soud nevzal v úvahu stěžovatelčino stanovisko ze dne 19. 1. 2009. Tato námitka není rovněž opodstatněná, protože městský soud se v napadeném rozsudku k její argumentaci ve stanovisku vyjádřil na str. 7. V této souvislosti lze odkázat na judikaturu Nejvyššího správního soudu, např. rozsudek ze dne 15. 11. 2005, č. j. 8 Aps 1/2005 - 82, v němž se uvádí, že „*Odůvodnění rozhodnutí (§ 54 odst. 2 s. ř. s.) se musí nepochybně vypořádat s jednotlivými tvrzeními účastníků, nelze však žádat, aby se soud věcně, podrobně a jednotlivě vypořádal i s těmi tvrzeními, která se z hlediska argumentace jeho rozhodnutí jeví nepodstatnými. V takovém případě postačí, vypořádá-li se soud s tvrzeními dostatečným odůvodněním jejich nepodstatnosti z hlediska použité argumentace (za předpokladu, že tato nepodstatnost není zcela zjevná)*“. Stejně tak lze odkázat na rozsudek ze dne 9. 1. 2013, č. j. 6 Ads 127/2012 - 22, v němž Nejvyšší správní soud vyslovil, že „*V odůvodnění napadeného rozsudku krajský soud neměl podle názoru nejvyššího správního soudu za povinnost reagovat na každou dílčí argumentaci uplatněnou stěžovatelkou a tu obsáhle vyvrátit, nýbrž uchopit obsah a smysl její žalobní argumentace a vypořádat se s ní.*“ Tyto požadavky městský soud v daném případě splnil.

V poslední námitce v rámci prvního stížního bodu vytýkala stěžovatelka městskému soudu, že „*nesplnil ani poslední závazný úkol*“, a to že rozhodne o nákladech řízení. Ani tato námitka nemá opodstatnění, protože městský soud v souladu s ust. § 110 odst. 3 s. ř. s. rozhodl i o nákladech řízení o první kasační stížnosti. Výrok, že žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení, se totiž vztahuje jak na náklady, které vznikly účastníkům řízení v souvislosti s řízeními o žalobě, tak i na náklady řízení o první kasační stížnosti, byť to městský soud výslovně v odůvodnění napadeného rozsudku neuvedl. V této souvislosti je třeba zdůraznit, že úspěch či neúspěch v řízení je pro účely rozhodování o náhradě nákladů posuzován vždy podle konečného výsledku. Protože stěžovatelka neměla ve věci úspěch, rozhodl městský soud v souladu se zákonem, že žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení. Ostatně Nejvyšší správní soud již v rozsudku ze dne 19. 11. 2008, č. j. 1 As 61/2008 - 98 vyslovil, že „*Podle § 110 odst. 2 věty první s. ř. s. zruší-li Nejvyšší správní soud rozhodnutí krajského soudu a vrátí-li mu věc k dalšímu řízení, rozhodne krajský soud v novém rozhodnutí i o náhradě nákladů řízení o kasační stížnosti. Z toho plyne, že v novém rozhodnutí, kterým se řízení končí (§ 61 odst. 1 s. ř. s.), tak krajský (zde městský) soud rozhoduje znovu o náhradě nákladů řízení, a to komplexně. Do těchto nákladů řízení patří jak náklady vzniklé v novém řízení před krajským soudem, tak i náklady, které vznikly v původním řízení před krajským soudem a též náklady, které vznikly v řízení o*

kasací stížnosti. Tyto náklady přitom tvoří jediný celek a krajský soud o jejich náhradě rozhodne jediným výrokem vycházejícím z § 60 s. ř. s.“

Ve druhém stížním bodě stěžovatelka poukázala na to, že městský soud tvrdil, že při přezkumu napadeného správního rozhodnutí vycházel ze stavu, který tu byl v době jeho vydání (28. 7. 2008), ale přitom citoval ust. § 8 odst. 1 písm. b) zákona o trojdani v současném znění. Tvrzení stěžovatelky, že předmětné ustanovení bylo citováno v nesprávném znění, je opodstatněné, protože městský soud skutečně na str. 4 a 5 napadeného rozsudku citoval jeho znění, které bylo účinné až od 1. 1. 2009. Rozdíl ve znění ust. § 8 odst. 1 písm. b) zákona o trojdani účinném od 1. 1. 2008 do 31. 12. 2008 a účinném od 1. 9. 2009 však nemá žádný vliv na jeho obsah v tom směru, jak tvrdí stěžovatelka, že byl v důsledku této změny taxativní výčet případů, kdy je poplatníkem daně z převodu nemovitosti nabyvatel (převodce), získal charakter výčtu demonstrativního. Proto ani tento stížní bod nevyhodnotil Nejvyšší správní soud jako důvodný.

V poslední stížním bodě stěžovatelka vyslovila nesouhlas s právním názorem městského soudu, který se ztotožnil se závěry, k nimž dospěly finanční orgány, že stěžovatelka je poplatníkem daně z převodu nemovitostí v souvislosti se zrušením a vypořádáním podílového spoluvlastnictví smírem schváleným soudem.

V dané věci uzavřela v průběhu řízení o zrušení a vypořádání podílového spoluvlastnictví k celé řadě nemovitostí stěžovatelka s A. Š. smír, jehož obsahem bylo zrušení a vypořádání spoluvlastnictví, na základě něhož se stal A. Š. vlastníkem převážně většiny předmětných nemovitostí a stěžovatelce vyplatil příslušnou náhradu v penězích.

Protože k vypořádání podílového spoluvlastnictví nedošlo takovým způsobem, že by i po jeho zrušení každému ze spoluvlastníků zůstaly nemovitosti ve stejné hodnotě, jako byla hodnota jeho spoluvlastnického podílu, je podle ust. § 9 odst. 1 věta druhá a třetí zákona o trojdani předmětem daně z převodu nemovitostí úplatný převod nebo přechod podílu nebo části podílu, o který se sníží hodnota podílu převodce, který měl před vypořádáním. Podílem spoluvlastníka se přitom pro účely daně z převodu nemovitostí rozumí souhrn hodnot všech jeho podílů na nemovitostech, které jsou předmětem vypořádání.

Kdo je poplatníkem daně je stanoveno v ust. § 8 odst. 1 zákona o trojdani tak, že je jím a) převodce (prodávající); nabyvatel je v tomto případě ručitelem, b) nabyvatel, jde-li o nabytí nemovitosti při výkonu rozhodnutí nebo exekuci podle zvláštního právního předpisu, vyvlastnění, vydržení, v insolvenčním řízení po rozhodnutí o úpadku nebo ve veřejné dražbě anebo o nabytí nemovitosti na základě smlouvy o zajišťovacím převodu práva, při zrušení právnické osoby bez likvidace nebo při rozdělení likvidačního zůstatku při zrušení právnické osoby s likvidací, c) převodce i nabyvatel, jde-li o výměnu nemovitostí; převodce i nabyvatel jsou v tomto případě povinni platit daň společně a nerozdílně. Situace, kdy je poplatníkem nabyvatel, jsou stanoveny taxativně, tj. vyčerpávajícím způsobem, takže jejich okruh nelze rozšiřovat. Žádná z těchto situací však v případě stěžovatelky a A. Š. nenastala. V tomto kontextu je zcela irelevantní, jakým způsobem došlo ke zrušení a vypořádání podílového spoluvlastnictví došlo, protože tato

pokračování

skutečnost nemá při aplikaci ust. § 8 odst. 1 zákona o trojdani žádnou relevanci. Proto právní závěr městského soudu, že stěžovatelka je poplatníkem daně z převodu nemovitostí, není v rozporu se zákonem.

Z výše uvedených důvodů Nejvyšší správní soud neshledal kasační stížnost důvodnou, a proto ji podle ust. § 110 odst. 1 věta druhá s. ř. s. zamítl bez jednání postupem podle ust. § 109 odst. 2 s. ř. s., podle kterého o kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud zpravidla bez jednání.

Výrok o náhradě nákladů řízení se opírá o ust. § 60 odst. 1 věta první ve spojení s § 120 s. ř. s., podle kterého, nestanoví-li tento zákon jinak, má účastník, který měl ve věci plný úspěch právo na náhradu nákladů řízení před soudem, které důvodně vynaložil proti účastníkovi, který ve věci úspěch neměl. Nejvyšší správní soud žádnému z účastníků náhradu nákladů nepřiznal, protože stěžovatelka v řízení úspěch neměla a odvolacímu finančnímu ředitelství žádné náklady s tímto řízením nevznikly.

P o u č e n í : Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 25. dubna 2013

JUDr. Eliška Cihlářová
předsedkyně senátu